

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. T. B.**, zastúpeného JUDr. M. M., advokátkou v P., proti žalovanému **S.**, o **náhradu škody s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 8 C 87/2004, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. júna 2011, sp.zn. 1 Co 38/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 25. novembra 2010, č.k. 8 C 87/2004-666 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 463,02 € do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanému zároveň uložil povinnosť nahradiť štátu trovy konania vo výške 969,52 € na účet súdu a žalobcovi trovy konania vo výške 25 921,46 € na účet právnej zástupkyne žalobcu, to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 420 ods. 1, 2, 3, § 442 ods. 1, 3, § 443, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Vychádzal zo zistenia, že v priebehu dokazovania sa žalobcovi nepodarilo preukázať príčinný vzťah medzi nutnosťou na strane žalobcu zakúpiť motorové vozidlo a úrazom v novembri 1967. Do úvahy podľa súdu prichádzalo len odškodnenie eventuálnych zlepšení, doplnkov alebo iných pomôcok, ktoré vyplývajú bezprostredne zo zhoršeného zdravotného stavu žalobcu, a ktoré museli byť aplikované na predmetné vozidlo práve v dôsledku tohto zhoršenia zdravotného stavu, ktoré nastalo v kritickom období. Z uvedených dôvodov súd skúmal rozsah a charakter doplnkov, ktoré boli inštalované na žalobcovo motorové vozidlo značky Hyundai Santa Fe a ktoré by mohli byť v príčinnej súvislosti a nutnosti ich

inštalovania v dôsledku úrazu žalobcu zo dňa 6. novembra 1967. Za takéto doplnky považoval autorádio, ochranný rám a pridané reflektory uvedené na faktúre č. 22000188. Pokiaľ išlo o doplnky uvádzané na faktúre č. 22000217, kde je CD menič, jeho montáž a ovládač SONY, technická prehliadka, olej Castrol a filter, tieto položky nebolo možné nahrádzať majúc za to, že CD menič s ovládačom SONY, ani ďalšie tam uvádzané položky nie sú zlepšením vozidla, ktoré by boli nevyhnutné a v príčinnej súvislosti so zhoršením zdravotného stavu žalobcu. Súd mal za to, že za doplnky a zlepšenia, ktoré sú v takejto príčinnej súvislosti, možno považovať len niektoré doplnky uvádzané vo faktúre č. 20000188 z 13. marca 2002 a to konkrétne hmlovky, teda pridané reflektory, ochranný rám a autorádio. Súd teda priznal náhradu za rám predný Santa Fe jeden kus za 25 499,13 Sk, autorádio CD SONY 1 ks za 8 038,80 Sk, svetlomet diaľkový 2 ks, spolu za 2 723,98 Sk, izolačná páska 1 ks za 14,76 Sk, montáž a mechanické práce spolu za 7 798,27 Sk, všetko vrátane 23 % DPH. Z fakturovanej sumy 57 721 Sk súd priznal sumu 44 074,94 Sk, čo predstavuje 1 463,02 €. K zakúpeniu autorádia mal súd za to, že z tvrdenia žalobcu bolo jednoznačne preukázané, že autorádio potrebuje, a to minimálne pre informácie o dopravnej situácii a tiež na telefonovanie bez použitia rúk, preto za uvedené položky náhradu priznal. Taktiež pokiaľ ide o ochranný rám mal súd za to, že bolo nevyhnutné ho namontovať na motorové vozidlo žalobcu, pretože ako bolo preukázané, či už fotografiami alebo výsluchom svedkov a samotného žalobcu, ten nutne tieto ochranné rámy potrebuje na pridržiavanie. S poukazom na znalecké dokazovanie bolo tiež nevyhnutné zohľadniť pridané reflektory vzhľadom na zhoršujúci sa zrak žalobcu. Pokiaľ išlo o ťažné zariadenie, náhrada zaň priznaná nebola. Súd vychádzal z ceny tohto ťažného zariadenia a tiež z množstva vykonanej práce, kde pri mechanických prácach za montáž ťažného zariadenia a hmloviek išlo o 5 normohodín, pričom za montáž hmloviek súd odrátal z účtovaných mechanických prác 2 normohodiny. Rovnako nebola priznaná náhrada za CARSS spray a autokoberce majúc za to, že uvedené položky nie sú v príčinnej súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom žalobcu a nebolo nevyhnutné ich inštalovať. Za ťažné zariadenie náhrada priznaná nebola, pretože z dokazovania bolo zrejmé, že invalidný vozík si môže žalobca vložiť do motorového vozidla, ktoré kúpil práve z týchto dôvodov väčšie, nielen z dôvodov uľahčeného nastupovania, ale aj z dôvodu, že si tam pohodlne môže vložiť invalidný vozík, ktorý podľa znalkyne potrebuje. Rovnako nebola priznaná náhrada ani za ďalšie položky uvádzané vo faktúre č. 22000217 vrátane ovládača SONY na autorádio, hoci žalobca tvrdil, že ho potrebuje preto, aby mohol bezpečne ovládať autorádio. Súd mal za to, že ovládač sa skôr vzťahuje na CD, nakoľko sám žalobca tvrdil, že rádio potrebuje na telefonovanie a počúvanie správ. Z týchto dôvodov bola

priznaná suma 1 463,02 €, reprezentujúca náhradu za doplnky, ktorých inštalácia bola nevyhnutná a v príčinnej súvislosti s úrazom žalobcu zo 6. novembra 1967, ktorá je skutočnou eventuálnou škodou na strane žalobcu. Vo zvyšku súd žalobu vrátane uplatneného úroku z omeškania ako nedôvodnú zamietol, majúc za to, že žalovaný sa zatiaľ do omeškania nedostal, nakoľko až vykonaným dokazovaním a výrokom súdu sa podarilo ustáliť, ktoré z vylepšení a doplnkov na motorové vozidlo možno považovať za dôvodné. O trovách konania štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p. a o trovách konania účastníkov podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie oboch účastníkov konania rozsudkom z 22. júna 2011, sp.zn. 1 Co 38/2011 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o čiastočnom zamietnutí žaloby a vo výroku o čiastočnom vyhovení žalobe do sumy 1 196,18 € ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Vo výroku o čiastočnom vyhovení žalobe nad sumu 1 196,18 € a vo výroku o trovách konania rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie. Mal za to, že prvostupňový súd správne uzavrel, že samotné motorové vozidlo nemožno dať do bezprostrednej príčinnej súvislosti (jeho zakúpenie) s poškodením zdravia, ktoré nastalo u žalobcu v dôsledku predmetného úrazu zo 6. novembra 1967. Zdôraznil skutočnosť, že žalobca je advokát, ktorý je naďalej činný v tejto profesii a je v súčasnosti prakticky nemysliteľné, aby táto prax bola vykonávaná bez motorového vozidla. Zakúpenie tohto vozidla teda nie je v bezprostrednej príčinnej súvislosti so škodou na zdraví, ktorá mu bola spôsobená prvotným úrazom 6. novembra 1967 a ďalšou progresiou zhoršovania jeho zdravotného stavu. Taktiež pokiaľ ide o doplnky, ktoré boli na toto motorové vozidlo namontované, je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa, pokiaľ nepriznal náhradu za ťažné zariadenie, za tzv. Carss sprej, autokoberce, vrátane montáže, pretože tieto tiež nie je možné dávať do príčinnej súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom žalobcu a škodou, ktorú z tohto titulu uplatňuje v tomto konaní. Odvolací súd v celom rozsahu poukázal na správne a presvedčivé dôvody súdu prvého stupňa uvedené v napadnutom rozsudku, pokiaľ ide o zamietavú časť tohto rozsudku, teda pokiaľ ide o samotné motorové vozidlo značky Hyundai Santa Fe a doplnky, vo vzťahu ku ktorým bola žaloba zamietnutá. Mal za to, že správne postupoval prvostupňový súd aj vo vzťahu k doplnkom, za ktoré priznal náhradu a ich montáž a zakúpenie dal do príčinnej súvislosti z hľadiska potrebnosti pre žalobcu v súvislosti s jeho zhoršujúcim sa zdravotným stavom majúcim pôvod v úraze zo 6. novembra 1967. Taktiež správne konštatoval, že hmlové svetlá – pridané reflektory a ochranný rám jednoznačne uľahčujú žalobcovi používanie predmetného

motorového vozidla, a to tak z hľadiska jeho konkrétneho riadenia a bezpečnosti na ceste (hmlové reflektory), ako aj z hľadiska nastupovania a vystupovania z vozidla (ochranný rám). Súd prvého stupňa správne vyhodnotil aj nutnosť montážnych prác v tejto súvislosti a potrebného materiálu na inštalovanie týchto pomôcok. Pokiaľ ide o autorádio značky CD SONY (v pôvodnej cene 8 038,80 Sk), mal odvolací súd za to, že rozsudok prvostupňového súdu je v tomto smere nepreskúmateľný. Z vykonaného dokazovania a predovšetkým z odôvodnenia rozsudku nebolo podľa odvolacieho súdu možné zistiť, aká by mala byť príčinná súvislosť medzi potrebou zakúpenia tohto autorádia a zdravotným stavom žalobcu. Mal za to, že nie je možné uspokojiť sa s argumentáciou súdu prvého stupňa, že z tohto autorádia zisťuje žalobca informácie o dopravnej situácii a používa toto autorádio na telefonovanie bez použitia rúk, a priznať jej charakter argumentácie, ktorá by mohla odôvodniť priznanie náhrady za toto autorádio. Informácie o dopravnej situácii sú všeobecného charakteru platné pre každého občana a vodiča a nemožno v tejto okolnosti vidieť osobitný vzťah zhoršeného zdravotného stavu žalobcu a potreby zakúpenia autorádia. O to viac je podľa odvolacieho súdu nepreskúmateľný a neodôvodnený záver súdu prvého stupňa, že toto autorádio používa žalobca na telefonovanie bez použitia rúk. Mal za to, že prvostupňový súd si pri tejto argumentácii osvojil bez kritického preskúmania len tvrdenia žalobcu a jeho právnej zástupkyne, produkované v predchádzajúcich vyjadreniach podaných v predmetnej veci, že za týmto účelom žalobca toto autorádio potrebuje bez toho, aby technická stránka celého problému bola nejakým spôsobom objasnená a preukázaná v rovine príčinnej súvislosti medzi zhoršeným zdravotným stavom žalobcu a zakúpením predmetného autorádia. Konštatoval, že pokiaľ súd prvého stupňa chcel priznať náhradu aj za toto autorádio, mal dokazovanie v naznačenom smere doplniť, podrobne žalobcu k tomuto vypočúť a predovšetkým si zabezpečiť technický podklad pre verifikáciu tvrdení v polohe tej, že autorádio sa využíva na telefonovanie bez použitia rúk, pretože z bežnej praxe je zrejmé, že na telefonovanie bez použitia rúk sa používajú spravidla iné technické prostriedky viažuce sa k mobilným telefónom (tzv. hand free zariadenia). Pokiaľ aj autorádio má takýto charakter (čo zatiaľ nebolo preukázané, ani vylúčené), bolo potrebné takéto tvrdenia preskúmať a urobiť si o tom náležitý obraz a vyhodnotiť, či takéto autorádio skutočne je v príčinnej súvislosti v tomto slova zmysle so zhoršeným zdravotným stavom žalobcu. Pokiaľ ide o trovy konania, odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného uvedenou v jeho odvolaní, že vzdialenosť medzi Považskou Bystricou a Prešovom podľa dostupných mapových pomôcok, ktoré je možné si zabezpečiť na internete, nedosahuje 270 km za jednu cestu, t.j. 540 km pri spätočnej ceste, ale vzdialenosť je 258 km, čo pri spätočnej ceste predstavuje 516 km.

Preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietavej časti a vo výroku o čiastočnom vyhovení žalobe len do sumy 1 196,18 € po odrátaní ceny predmetného autorádia značky SONY, nutnosť aplikácie a zakúpenia ktorého je v predmetnej veci zatiaľ sporná, a v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, čo do potvrdzujúceho výroku o čiastočnom zamietnutí žaloby, podal dovolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Za takú vadu označil nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie vo veci odvolacím súdom bez nariadenia pojednávania napriek potrebe zopakovania alebo doplnenia dokazovania. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu mal za to, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil náležite, presvedčivo a v konaní postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami O.s.p. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol a potvrdil správnosť rozsudku odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok,

potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení odvolací súd nezistil.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závažný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv,

ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a žalobcovi neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jeho práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná

nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II. ÚS 85/06).

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba (právnická alebo fyzická) splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2001 II. ÚS 14/2001, z 13. novembra 2002 II. ÚS 132/02, III. ÚS 171/2006 z 5. apríla 2007).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení

dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o čiastočnom zamietnutí žaloby a vo výroku o čiastočnom vyhovení žalobe do sumy 1 196,18 € potvrdil a vo výroku o čiastočnom vyhovení žalobe nad sumu 1 196,18 € a vo výroku o trovách konania rozsudok prvostupňového súdu zrušil a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Odňatie možnosti konať pred súdom a porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces žalobca vyvodzuje tiež z toho, že odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania, napriek potrebe zopakovania alebo doplnenia dokazovania.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na pojednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, a c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Z dikcie ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že na pojednanie odvolania, ktoré smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej musí predseda senátu nariadiť pojednávanie okrem iného aj vtedy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Či v konkrétnom prípade je nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, je však vecou úvahy odvolacieho súdu a nie účastníkov konania. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že súd prvého stupňa náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci a preto nie je potrebné dokazovanie zopakovať alebo doplniť, nič mu nebráni (ak nejde o ostatné dva v zákone vymenované prípady) o odvolaní rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o zamietavú časť rozsudku, za úplné a ich právne posúdenie za správne. Nepovažoval preto za potrebné súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie zopakovať alebo dokazovanie doplniť, o čom rozhodnúť je v jeho plnej kompetencii. Odvolací súd teda v danom prípade nepostupoval v rozpore so zákonom, keď na pojednanie odvolania nenariadil odvolacie pojednávanie.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k právnemu záveru, že tým, že odvolací súd vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie v zmysle ustanovenia § 214 ods. 1, 2 O.s.p. nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Nedošlo k znemožneniu realizácie jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu

odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa žalobcovi znemožnila realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, tak ako namietal dovolateľ v podanom dovolaní, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom,

riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. februára 2012

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová